

Коментарі щодо законопроекту щодо імплементації європейського законодавства у сфері відновлюваної енергетики

Чому вказаний законопроект не може бути прийнятий в частині спрощення дозвільних процедур та особливостей проведення екологічних оцінок проєктів розвитку відновлювальних джерел енергії та зони прискореного розвитку відновлювальних джерел енергії

По перше, прийняття таких змін і повне їх копіювання в Україні є неможливим, адже відповідні директиви ЄС з **відновлюваної енергетики 2018/2001 (RED II) та 2018/2001 (RED III)** прийняті на підставі природоохоронного законодавства ЄС, яке в Україні не апроксимовано, зокрема ключової Оселищної директиви та Пташиної директиви. це має наслідком те, що в Україні не легалізовані ні території Натура2000, чи хоча б території Смарагдової мережі, немає особливо охоронюваних територій та ділянок, які передбачені вказаними директивами, не застосовується процедура Appropriate Assessment. За таких умов прийняття вказаного закону є передчасним, що позбавить можливості провести таку оцінку для планів, які визначають зони прискореного розвитку відновлювальних джерел енергії, як цього вимагають положення **(RED II) та (RED III)**.

Коментарі щодо статей законопроекту:

Ст.9-10 Зони прискореного розвитку відновлювальних джерел енергії

Дана стаття передбачає, що плани, які визначають зони прискореного розвитку відновлювальних джерел енергії мають визначити земельні ділянки, на яких впровадження проєктів відновлювальних джерел енергії не матиме значного впливу на довкілля, та одночасно надавати пріоритет штучним та забудованим поверхням, звалища, шахти, штучні водойми, ... та виключати території Смарагдової мережі основні міграційні шляхи птахів та морських ссавців, а також інші території, визначені на основі карт чутливості біорізноманіття.

Отож дані вимоги до Зон прискореного розвитку відновлювальних джерел енергії не включають об'єкти ПЗФ, які мають також бути виключені з земельних ділянок, на яких можуть бути створені такі зони. Виключення національних об'єктів ПЗФ порушує вимоги Директиви RED.

Стаття 9-10 говорить про критерії заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату в зонах прискореного розвитку відновлювальних джерел енергії, які мають затверджуватися КМУ,

проте директиви RED говорять про заходи пом'якшення, які мають базуватися на вимогах ст.6(2) та 12(1) Оселищної директиви та ст.5 Пташиної директиви, і ст.4(1)(а) Водної рамкової директиви. Тому, ці заходи мають стосуватися в першу чергу пом'якшення впливів на біорізноманіття, а не на зміну клімату чи пом'якшення наслідків зміни клімату. Важливо, що заходи з пом'якшення – не є компенсаційними заходами, а окремими заходами, які слід розробити для зон прискореного розвитку.

Основна мета картування територій як зон прискореного розвитку відновлювальних джерел енергії полягає в визначенні територій, на яких можливі проекти не будуть мати значного впливу на довкілля. Тому такі території, як Натура2000 (чи Смарагдова мережа), національні об'єкти ПЗФ, основні міграційні шляхи автоматично мають виключатися з переліку потенційних територій, де можуть бути створені зони прискореного розвитку відновлювальних джерел енергії.

Ст.14-5 Дозвільні процедури у зонах прискореного розвитку відновлювальних джерел енергії передбачає, що проекти відновлювальної енергетики не підлягають оцінці впливу на довкілля на територіях Смарагдової мережі за умови дотримання встановлених критеріїв.

Проте таке формулювання суперечить ст.9-10, яка вказує, що території Смарагдової мережі не можуть включатися до територій, що будуть входити до зон прискореного розвитку відновлювальних джерел енергії. Наявність Смарагдової мережі автоматично означає, плановані проекти будуть мати значний вплив на довкілля.

Ч.7 ст. Ст.14-5 вводиться якусь незрозумілу оцінку проектів відновлювальної енергетики, яку має проводити Міндовкілля (а тепер Мінекономіки), яка має проводитися можливо щодо проектів, що можуть мати транскордонний вплив, або можливо щодо проектів, які будуть реалізовуватися на територіях Смарагдової мережі. Проте не зрозуміло, яких саме випадків ця екологічна оцінка стосується і про яку саме оцінку йдеться, але ця оцінка має визначити проекти відновлювальної енергетики, які можуть спричинити значні непередбачені негативні впливи на навколишнє середовище з урахуванням екологічної чутливості географічних зон їх розташування, які не були визначені при оцінці при розробленні плану(?) зон прискореного розвитку відновлювальних джерел енергії. Ця оцінка має також включати транскордонну оцінку проектів відновлювальної енергетики. І правила такої оцінки мають затверджуватися КМУ. Проте такий вид додаткової “оцінки” не передбачено директивами RED. А правила щодо оцінки впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті затверджені Законом “Про оцінку впливу на довкілля”, тому слід уточнити про яку процедуру оцінки транскордонного впливу йдеться в даній статті.

Ст.14-10 говорить про **переважний суспільний інтерес проєктів відновлювальної енергетики**. Також в цій статті згадуються компенсаційні заходи щодо охорони довкілля, проте в інших статтях йдеться про компенсаційні заходи на зміну клімату. Проте положення директиви RED дає виключення із застосування даної презумпції, коли є чіткі докази значної, негативної та такої, що не можна пом'якшити, шкоди довкіллю. Такий статус проєктам надається в Європі лише після проведення Відповідної оцінки (Appropriate assessment), у відповідності з вимогами Оселищної директиви. Таким чином, таке формулювання є неприйнятним та таким, що не відповідає вимогам європейського законодавства.